

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 30. novembrī
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Īpašā lauksaimniecības komiteja / Padome
Temats:	KLP stratēģisko plānu īstenošanas pirmā gada izvērtējums - <i>prezidentvalsts sniegta informācija</i>

Gatavojoties Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2023. gada 10. un 11. decembra sanāksmei, pielikumā pievienota prezidentvalsts piezīme par jaunās KLP pirmo īstenošanas gadu.

KLP stratēģisko plānu īstenošanas pirmā gada izvērtējums

2021. gadā pēc vairāk nekā trīs gadus ilgām sarunām EP un Padome panāca vienošanos, pamatojoties uz Komisijas iesniegto priekšlikumu reformēt KLP, galvenokārt ar Regulu 2021/2115.

Visa 2022. gada laikā Komisija izskatīja dalībvalstu iesniegtos stratēģisko plānu priekšlikumus, tajos tika veikti grozījumi un tos visbeidzot apstiprināja piemērošanai no 2023. gada 1. janvāra.

2023. gads tuvojas noslēgumam, un ir lietderīgi atskatīties atpakaļ – kāda ir bijusi mūsu īstenotā reforma, kādu pieredzi esam guvuši šajā pirmajā īstenošanas gadā un kas mūs sagaida nākamajā gadā un pēc tam.

Īstenošana nav bijusi bez grūtībām. Pirmkārt, tās ir grūtības, kas raksturīgas reformai, kura nesa būtiskas inovācijas un kura paredzēja maz laika to transponēšanai valsts tiesību aktos un izplatīšanai potenciālo labuma guvēju vidū. Tomēr papildus šiem apstākļiem, kuri jau bija ņemti vērā, pastāvēja arī sarežģīta situācija tirgū, proti, augstas ražošanas resursu cenas, augsts svārstīgums un nenoteiktība attiecībā uz pārdošanas cenām un sarežģīti meteoroloģiskie apstākļi, jo īpaši sausums, kas izplatījās lielā ES daļā, apvienojumā ar citām problēmām. Visbeidzot, inflācijas izplatība ES faktiski nozīmē to, ka samazinās ar KLP tiešo atbalstu nodrošinātais ienākumu atbalsts.

Mēs esam nesen saņēmuši Komisijas ziņojumu (publicēts 24.11.23.), kurā norādīts, kā apstiprinātie plāni veicina KLP konkrēto mērķu sasniegšanu un ka tajos kopumā atspoguļojas līdz šim nepieredzēts šīs politikas vērienīgums vides jomā. Ziņojumā arī uzsvērti daži aspekti, kas būtu rūpīgi jāuzrauga nolūkā panākt to uzlabojumus īstenošanas laikā. Ziņojumā turklāt apsvērta, ka KLP nevar būt vienīgais instruments, ar ko reaģēt uz dažādām vajadzībām, un kā jāmobilizē citi finansējuma avoti.

Papildus tam Zviedrijas prezidentūras beigās un šo sešu mēnešu laikā, kad prezidentvalsts ir Spānija, mēs varējām apmainīties viedokļiem par īstenošanu šā pirmā gada laikā. Septembrī sanāksmē, ko sasauca Komisija, un pēc tam Īpašās lauksaimniecības komitejas (SCA) sanāksmē 14. novembrī mēs varējām pārliecināties, kā – ne bez grūtībām – tiek īstenots plānotais. Tāpēc mums tagad ir labākas iespējas saskatīt, kā, izmantojot KLP līdzekļus, tiek apmierinātas vajadzības, uz kurām bija paredzēts reaģēt ar plāniem.

Tāpat SCA 9. oktobra sanāksmē mēs varējām paust viedokli par to, kā šāda mēroga reformas īstenošanai ar apstiprinātajiem visaptverošajiem plāniem ir vajadzīgas secīgas korekcijas, lai garantētu tās mērķu sasniegšanu un nodrošinātu, ka pasākumu galasaņēmēji var gūt labumu no plānotajām intervencēm. Dalībvalstis pauda bažas Komisijai par to, ka pirmā gūtā pieredze liecina, ka plānu grozīšana ir ārkārtīgi sarežģīta. Komisija ir ņēmusi vērā šo jautājumu un pēdējos mēnešos ir pie tā strādājusi, un nesen piedāvājusi veidus, kā vienkāršot šo procesu.

Visbeidzot, 29. un 30. novembrī, KLP stratēģisko plānu direktori tikās Madridē un apmainījās viedokļiem ne tikai par šiem aspektiem, bet arī par to, cik svarīgi ir izvērtēt plānus un līdz ar tiem – mūsu politiku. Izvērtēšana ir ārkārtīgi svarīgs pasākums, kura mērķis ir sniegt informāciju politikas veidotājiem, kā arī parādīt labuma guvējiem, kas ir sasniegts ar centieniem, kurus prasījām, izstrādājot dažādo intervences pasākumu prasības, un līdz ar izvērtēšanu sabiedrība tiek informēta par to, kāds ir KLP ieguldījums nodokļu ieņēmumos, ar kuriem tā tiek finansēta.

Līdz ar to tas ir bijis intensīvs sešu mēnešu pārdomu un viedokļu apmaiņas laiks, kas mums ļauj izvērtēt reformu un secināt, ka reforma atbilst noteiktajiem mērķiem un apzinātajām vajadzībām; plāni – ne bez pūlēm – ir izstrādāti un darbojas, un tie atbildīs katras dalībvalsts konkrētajām vajadzībām. Šī ir tālejoša reforma, kas ir nozīmējusi ļoti svarīgas pārmaiņas mūsu lauksaimniekiem, kuriem šis īpaši sarežģītais konteksts bieži vien ir radījis neizpratni. Šī reforma ir jānostiprina, lai visi mūsu centieni būtu vērsti uz tās pareizu īstenošanu, kā arī uz tās rezultātu mērīšanu un izvērtēšanu.

Turklāt mūsu lauku saimniecībām ir jāsaņem apliecinājums, ka atbalsts ir stabils – jo tām ir nācies pielāgoties lielām pārmaiņām. Kad tas būs noticis, mums būs vajadzīgi stabilas politikas gadi, lai to konsolidētu un lai lauku saimniecības varētu plašāk izmantot visas iespējas, ko tām sniedz plāni. Nozarei ir vajadzīgs stabilitātes apliecinājums, kā arī stingra nostāja attiecībā uz to, ko šī Padome jau iepriekš ir apspriedusi – mēs nevaram turpināt prasīt mūsu lauksaimniekiem vairāk pūļu, ja līdztekus nesniedzam papildu atbalstu.

Prezidentvalsts vēlētos saņemt ministru novērtējumu par šādiem jautājumiem, ņemot vērā iepriekš minēto analīzi:

1. Vai piekrītat šim novērtējumam un vai ir kādi aspekti, kurus Jūs vēlētos uzsvērt, precizēt vai labot, ņemot vērā savā valstī gūto pieredzi?
2. Vai uzskatāt, ka šajā novērtējumā mums būtu jāņem vērā arī citi elementi?
